

**Retail Association
of Ukraine**

Код ЄДРПОУ 38698677
БЦ «Гулівер» (вежа А),
Спортивна площа, 1-А
м. Київ, Україна, 01601

Вих. № 318 від 13 січня 2025 року

**Прем'єр-міністру України
Шмигалю Д. А.**

**Керівнику Офісу Президента України
Єрмаку А.Б.**

**Першому віце-прем'єр-міністру України -
Міністру економіки України
Свириденко Ю.А.**

**Міністру фінансів України
Марченку С.М.**

**Голові Комітету Верховної Ради України з
питань фінансів, податкової та митної
політики
Народному депутату України
Гетманцеву Д.О.**

**Копія:
Першому заступнику голови Комітету
Верховної Ради України з питань фінансів,
податкової та митної політики
Народному депутату України
Железняку Я.І.**

**Голові підкомітету з питань митної справи
Комітету Верховної Ради України з питань
фінансів, податкової та митної політики
Народному депутату України
Сові О.Г.**

**Народному депутату України, Голові
Комітету Верховної Ради України з питань
бюджету
Підласій Р. А.**

**Народному депутату України, Голові
Комітету Верховної Ради України з питань
інтеграції України до Європейського Союзу
Климуш-Цинцадзе І. О.**

*Щодо скасування податкової пільги
на товари, що надходять в Україну з
іноземних платформ електронної комерції*

***Шановний Прем'єр-міністре!
Шановні Міністри!
Шановні народні депутати України!***

Асоціація ретейлерів України висловлює Вам повагу, та звертається з невідкладної проблеми, яке зменшує надходження до Державного бюджету України а нищить український бізнес внаслідок нерівної конкуренції - фактично податкових пільг іноземним маркет-плейсам.

За результатами зустрічі Президента України з представниками бізнесу 27 грудня 2024 року було прийнято рішення здійснити за участі, зокрема представників непродовольчого ритейлу прогностичний аналіз впливу запровадження оподаткування митними платежами операцій з ввезення на митну територію України товарів, що переміщуються у міжнародних поштових та експрес-відправленнях, митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро, на показники соціально-економічного розвитку та показники державного бюджету.

Протягом тривалого часу експерти Асоціації зосереджуються на посиленні боротьби з тіньовими ринками та усуненні конкурентних викривлень. Асоціація неодноразово наголошувала на необхідності створення рівних умов для всіх учасників ринку, через усунення переваги для тих, хто ухиляється від сплати податків або використовує пільгові режими для податкової оптимізації

Одним із ключових питань, яке наразі турбує нашу бізнес-спільноту, є скасування ліміту в 150 євро на імпорт товарів, що пересилаються в Україну в міжнародних поштових та експрес-відправленнях. Це дозволить забезпечити їх оподаткування ПДВ, що відповідає європейським та міжнародним нормам. Такий крок сприятиме справедливій конкуренції та суттєвому збільшенню податкових надходжень до державного бюджету.

Чинним законодавством України встановлено, що імпорт товарів в Україну оподатковується податком на додану вартість (далі – ПДВ) за ставкою 20%. Поряд з тим, законодавством передбачено виняток (а саме підпунктами 196.1.16 п. 196.1 ст. 196 Податкового кодексу України) щодо звільнення від оподаткування імпортованих товарів, митна вартість яких не перевищує еквівалент 150 євро. Зважаючи на поточну ситуацію на ринку, таке звільнення має своїм наслідком викривлення конкуренції в галузі оффлайн і онлайн ритейлу та втрати доходів бюджету. Це створює нерівні умови ведення діяльності, в яких міжнародні оператори електронної комерції (такі як AliExpress, Temu, Shein та інші) можуть реалізовувати товари, які мають низьку вартість, без сплати ПДВ та імпортного мита, що призводить до помітної втрати податкових надходжень і суттєво ускладнює

можливості українських ритейлерів та виробників конкурувати в однакових умовах зі своїми глобальними колегами.

Згідно з дослідженням експертів Інституту соціально-економічної трансформації (далі – ІСЕТ), загальна кількість та вартість міжнародних поштових та експрес-відправлень, які були ввезені в Україну протягом 2022 – 2023 років та 9 місяців 2024 років, складає 137,5 млн відправлень, загальною вартістю 185,0 млрд грн. При цьому, темпи зростання кількості і вартості міжнародних поштових та експрес-відправлень за 9 місяців 2024 року уже випереджають річні показники попереднього року на 43,8% за сумою.

З урахуванням даних про вартість поштових відправлень та міжнародних експрес-відправлень за 9 місяців 2024 року та прогнозованих обсягів таких відправлень у IV кварталі 2024 року на рівні III кварталу, додаткові надходження податку на додану вартість у 2024 році, у разі скасування пільги в оподаткуванні посилок вартістю до 150 євро, могли б скласти 11,8 млрд грн. 1 у річному вимірі. (Джерело: <https://iset-ua.org/images/Mizn-posilki-2024.pdf>).

У довгостроковій перспективі, якщо вже зараз не вживати ніяких заходів, суб'єкти легального ринку, хто сплачує в Україні податки, створює робочі місця та допомагає країні боротися за суверенітет і незалежність, будуть витіснені суб'єктами торгівлі, які жодним чином не наповнюють державний бюджет та не роблять жодного внеску в формування валового внутрішнього продукту.

Наведені вище поточні умови оподаткування мають наслідком:

1. Подальше зростання тіншового ринку та нелегальної електронної комерції

За оцінками Міністерства фінансів України, значна частина інтернет-торгівлі перебуває в тіні. Можливість безподаткового ввезення товарів у посилках і надалі сприяє розвитку нелегальної онлайн- та офлайн-торгівлі, дозволяючи уникати сплати податків та мита.

Недобросовісні підприємці ділять великі партії товарів на численні дрібні посилки вартістю до 150 євро, щоб уникнути оподаткування. Це створює ще одну нерівність у бізнес-середовищі. Так, аналіз міжнародних поштових відправлень вказує, що цією лазівкою активно користуються фізичні особи для ведення тіншового бізнесу. Зокрема, серед 100 найбільших отримувачів міжнародних посилок 81 особа за 9 місяців 2024 року сумарно отримала 18 765 відправлень, що в середньому становить 232 посилки на одну особу. Жодна з цих посилок не перевищила вартість 150 євро, що дозволило уникнути сплати ПДВ.

Ця проблема має міжнародне визнання. Організація економічного співробітництва та розвитку (ОЕСД) у своїх Рамкових стандартах боротьби з незаконною торгівлею визначила зловживання правилами de minimis одним із ключових викликів для митниці. ОЕСД зазначає, що низькі пороги звільнення від оподаткування негативно впливають на надходження до бюджету, створюють нерівні умови конкуренції та призводять до схем заниження вартості товарів, штучного подрібнення комерційних партій та масового безподаткового імпорту у форматі B2C.

Таким чином, відсутність належного контролю за оподаткуванням міжнародних посилок стимулює тіншовий ринок роздрібною торгівлі, скорочує частку легальної торгівлі, посилюючи дисбаланс у конкурентному середовищі та завдаючи суттєвих втрат державному бюджету.

2. Нерівні умови конкуренції в електронній комерції

Український ринок e-commerce стикається з серйозними викривленнями конкуренції, спричиненими нерівними умовами ведення бізнесу. Міжнародні онлайн-маркетплейси, такі як AliExpress, Temu, Joom та інші включаючи і маркет-плейси, що фактично мають представництва в країнах ЄС, реалізують товари покупцями в Україні за демпінговими цінами, які не включають ПДВ. Це ставить українських виробників, легальних імпортерів й офіційний ритейл всіх форматів у неконкурентне становище порівняно з глобальними гравцями.

Товари, що виробляються в Україні не отримують державних субсидій чи фінансової підтримки, як це часто відбувається, наприклад, в Китаї. Українські виробники сплачують усі належні податки, але також позбавлені можливості знижувати собівартість завдяки масштабу виробництва, що можуть робити міжнародні конкуренти.

В умовах реалізації агресивних стратегій міжнародних платформ на українському ринку, відсутність рівних умов ведення бізнесу призводить до витіснення легального українського ритейлу, послаблення національного виробництва та втрат бюджетних надходжень.

У багатьох країнах з розвинутою ринковою економікою вже сформувалося розуміння проблем транскордонної торгівлі та реалізуються заходи, спрямовані запобігання зловживанням і вирівнювання умов конкуренції. Чітко простежується тенденція до скасування пільгового ввезення товарів у поштових відправленнях в ЄС, США, Канаді, Великій Британії, Туреччині, країнах Південно-Східної Азії та інших.

На рівні ЄС попередній поріг звільнення від оподаткування поштових відправлень вартістю до 22 євро був скасований 1 липня 2021 року. На сьогодні усі товари, імпортовані до ЄС, підлягають оподаткуванню ПДВ. Окрім того, вбачаючи подальшу загрозу для внутрішнього ринку ЄС від безмитного ввезення товарів у відправленнях до 150 євро, Єврокомісія наразі працює над рішенням про запровадження мита для таких відправлень.

Іншим прикладом є Туреччина, де 21 серпня 2024 року набрали чинності зміни, якими знизили поріг пільгового ввезення зі 150 євро до 30 євро. Ввізне мито на пакунки із ЄС підвищено із 18 відсотків до 30 відсотків, тоді як на товари з інших країн – ставка зростає із 30 до 60 відсотків. Ці заходи спрямовані на захист місцевих підприємств від конкуренції з міжнародними інтернет-магазинами. Додатково будуть оподатковуватись предмети розкоші, а товари вартістю від 30 євро до 1500 євро потребуватимуть повного митного оформлення. Джерело: *Turkey increases customs duties to combat Shein & Temu – TexSPACE Today* (<https://www.texspacetoday.com/turkey-increases-customs-duties-to-combat-shein-temu/>)

Наведений перелік країн не є вичерпним і Асоціація готова надати додаткові аналітичні матеріали у разі необхідності.

3. Нерівні умови для імпортерів

Офіційні імпортери, які імпортують товари в Україну, зобов'язані сплачувати ПДВ, мито та інші податки, що суттєво підвищує кінцеву вартість продукції. Водночас міжнародні онлайн-платформи продають товари напряму українським споживачам з доставкою у посылках, які, якщо їхня вартість не перевищує 150 євро, звільнені від

сплати будь-яких податків . Це дає їм несправедливу суттєву цінову перевагу над локальними продавцями.

4. Послаблення ефективності державної підтримки економіки

Для стимулювання внутрішнього виробництва та розвитку підприємництва під час повномасштабної війни держава впроваджує низку ініціатив, як, для прикладу, програма «Національний кешбек». Такі заходи фінансуються за рахунок коштів Державного бюджету, тобто за рахунок платників податків. Однак відсутність належного оподаткування дрібних партій товарів, які масово надходять з-за кордону, фактично зводить ці зусилля нанівець, створюючи нерівні умови для вітчизняного бізнесу та знижує ефективність заходів уряду з підтримки економіки в умовах війни.

5. Невідповідність європейському законодавству

Наразі в ЄС усі посилки, починаючи із вартості 0 євро підлягають оподаткуванню ПДВ за ставками відповідних держав-членів, до яких прямують такі відправлення. Окрім того, зараз Єврокомісія додатково розглядає запровадження мита для таких посилок. Зважаючи на євроінтеграційні прагнення України, що передбачає інтеграцію держави у єдиний митний простір ЄС та ширшому розумінні - у Єдиний ринок ЄС, країна буде безальтернативно зобов'язана запровадити повністю гармонізований механізми оподаткування товарів у міжнародних та експрес-відправленнях.

Із стійкими тенденціями зростанням в структурі внутрішньої торгівлі частки товарів міжнародних платформ електронної комерції багато країн відчули на собі ефект від наявності в законодавстві *de minimis*. Слід зазначити, що значна частина міжнародних платформ мають китайське походження, а їхня агресивна експансія підтримується урядом КНР, зокрема в частині політичного впливу та надання різних форм субсидування і подібних заходів.

Агресивна експансія пов'язаних із КНР міжнародних платформ електронної комерції в Україні становить суттєву загрозу для внутрішнього ринку та створює помітні ризики пригнічення внутрішнього виробництва. Подальше збереження поточного статус-кво щодо оподаткування міжнародних посилок і поштових відправлень буде і надалі збільшувати втрати державного бюджету та в цілому посилювати загрози для економічної безпеки держави.

З урахуванням зазначеного, Асоціація наголошує на необхідності скасування чинних норм податкового законодавства щодо ввезення в Україну товарів, вартістю до 150 євро без сплати ПДВ та мита

Запропоновані зміни дозволять залучити щорічно щонайменше 12 млрд грн прямих додаткових надходжень до державного бюджету в умовах критичної нестачі коштів для фінансування потреб оборони та бюджетної сфери дефіциту, а також забезпечити рівні умови гри на ринку України місцевих виробників, ритейлерів та міжнародних платформ електронної комерції.

Відповідь просимо надіслати на електронну адресу o.frantsuz@rau.ua

З повагою,

Генеральний директор Асоціації

А.В. Жук